

RIBE

DOMKIRKE

DECEMBER 2013 OG JANUAR · FEBRUAR 2014

Adresser...

Ribe Domsogns Menighedsråd. Valgte medlemmer

Per Dalgaard, Grydergade 11, tlf. 75 41 05 68, pdribe@gmail.com
Poul Karstensen, Tøndervej 36, tlf. 75 42 37 72, pksk@mail.dk
Tage Rosenstand, Engdraget 43, tlf. 75 42 21 25, e_rosenstand@hotmail.com
Karsten Eskildsen, Sct. Laurentii Gade 4, tlf. 75 41 19 97, kaes@mail.dk
Henning Kruse, Østerfener 8, tlf. 20 26 61 62 54, hkruse@stofanet.dk
Henrik Noer, Gravsgade 26, tlf. 75 44 66 56, henrik@noerhuset.dk
Henrik Præstholm, Nørrelundparken 1b, tlf. 82 43 06 55, henrikpr@stofanet.dk
Dagmar Warming, Nørrelundparken 7 c, tlf. 20 61 70 62, dagmarwarming@gmail.com

Medarbejderrepræsentant

Henrik Ravn, Seminarievej 39, tlf. 24 27 60 11, hr@hravn.dk

Ribe Domkirke

Torvet, 6760 Ribe, tlf. 75 42 06 19, fax 76 88 26 19, kirken@ribe-domkirke.dk
1. kirketjener Henrik Ravn, Seminarievej 39, tlf. 24 27 60 11, hr@hravn.dk
2. kirketjener Folmer Iversen, Gredstedvej 7, 6771 Gredstedbro, tlf. 23 26 16 28, folmer.i@hotmail.com

Åbningstider

November - marts kl. 11.00 - 15.00; april kl. 11.00 - 16.00; maj - september kl. 10.00 - 17.30;
oktober kl. 11.00 - 16.00; i skolernes efterårs- og vinterferie kl. 11.00 - 17.00.
Bemærk, at kirken på søn - og helligdage først åbnes for turistbesøg kl. 12.00.
Guidede ture kan arrangeres igennem turistbureauet, tlf. 75 42 15 00.
Der tages alle dage forbehold for kirkelige handlinger.

Præster

Domprovst Jens Torkild Bak, Albert Skeels Gade 11, tlf. 75 42 02 48 (bolig),
75 42 56 44 (provstikontoret Gravsgade 50, 1.sal), jtb@km.dk
Sognepræst Torben Bramming, Puggaardsgade 3, tlf. 21 85 23 81, tb@km.dk
Sognepræst Signe von Oettingen, Garvergade 14, 6240 Løgumkloster, tlf. 21 51 1775, siv@km.dk

Organister

Domorganist Birgitte Ebert, tlf. 76 88 26 13 (Domkirken),
75 44 10 02 / 51 34 29 66 (bolig), beb@km.dk
Domkantor, organistassistent Lotte Bille Glæsel, tlf. 86 51 17 75/28 92 58 35, lottebille@glaesel.dk

Kordegnekantoret

Gravsgade 50, tlf. 75 42 03 50, anms@km.dk
Kontortid: man. - fre. 9.00 - 12.30, tors. tillige 14.30 - 17.00
Kordegner Anne Marie Sørensen, anms@km.dk
Kordegner Susanne Severin Poulsen, ssp@km.dk

Fødsler og dødsfald skal anmeldes til kordegnekantoret. Henvendelse vedr. kirkelige handlinger (dåb, vielse, begravelse) kan ske enten til kordegnekantoret eller til en af kirkens præster.

Ribe Kirkegårde (kontor)

Gravsgade 50, tlf. 75 42 01 60
Kontortid: man. - tors. kl. 9.00 - 12.00, tors. tillige kl. 14.00 - 16.00
Kirkegårdsleder Hanne Gerken, mail@ribekirkegaard.dk

Kære Domsogn...

Af Jens Torkild Bak

En af efterårets helt store musikalske oplevelser i Domkirken var DR Symfoniorkestrets opførelse af Anton Bruckners symfoni nr. 5 i B-dur under ledelse af orkestrets æresdirigent, den 86-årige Herbert Blomstedt. Ikke alene for publikum, men angiveligt også for

orkestrets medlemmer var det en helt særlig begivenhed. Ifølge Esben Tange, redaktør og musikvært i DR P2, oplever musikerne det som juleaften, hver gang Herbert Blomstedt står på podiet. Det må være en fantastisk gave at kunne formidle en sådan højtidsstemning og energi. I et længere interview til radioen ved Esben Tange i oktober måned >>

(citeret efter hukommelsen) siger Blomstedt i øvrigt, at Bruckners musik er som en gudstjeneste. Med den tilføjeelse, at i Bruckners eget gudsforhold var kirken for lille for Gud, eller rettere: han anså sin egen Gud for at være større end præsternes. Her kan enhver (præst) så føle sig ramt efter behov... Blomstedt siger i samme forbindelse mere generelt, at enhver stor kunstner er religiøs og må være det, eftersom den skabende kraft lever af sansen for det, der er større end én selv.

I et interview med Bente Bramming, Ribe Kunstmuseum, inde i bladet – i anledning af det nu afsluttede projekt ”Når kunsten går i kirke...” – stiller jeg selv spørgsmålet, hvad er ”religiøs” kunst i det hele taget er, og får svaret: ”Kunsten er religiøs, når den fungerer som portal til en anden verden.” En ”anden” verden, eller en ”større”...

Julen er – sammen med de andre højtider – anledning til en særlig opmærksomhed på det ”større”. Det ligger jo allerede i det positive, betydningsladede begreb ”højtid”. Ganske vist kan det ”større” i det enkelte menneskes tilværelse sagtens forekomme at være et temmelig tvetydigt fænomen og optræde dels som det, der

løfter og glæder, opmuntrer og beriger, dels som det, der knuser ved at udmale den betydelige afstand mellem realitet og længsel. Det var sikkert med tanke på det sidste, at Grundtvig sluttede sin fantastiske julesalme ”Velkommen igen, Guds engle små” med ordene: ”Vor Fader i Himlen! Lad det ske, lad julesorgen slukkes!”

Efter jul truer et nyt år. Forlaget Gyldendals litterære direktør, Johannes Ris, anbefaler et sted (Bibelselskabets læseplan 2013-2014, januar måned) at føre sansen for det ”større” ind i hverdagen. Han siger: ”I dag har vi så travlt. Men vi mister noget værdifuldt, hvis vi ikke giver os tid til at standse op og kigge lidt på en vintergæk, der er på vej op gennem sneen. I det øjeblik er det, at man bliver opmærksom på, at tilværelsen er større end at stå op hver morgen og gå på arbejde.”

Jeg ønsker alle en god adventstid, en glædelig jul og et godt nytår.

*Jens Torkild Bak
domprovst*

Når kunsten går i kirke...

Af Jens Torkild Bak

Igennem et helt år var den unge kunstner Alexander Tovborg gæsteredaktør af Ribe Domsogns kirkeblad som led i et landsdækkende samarbejde mellem kunstmuseer og kirker om projektet "Giv os i dag... Når kunsten går i kirke." Selv siger Alexander Tovborg om sit bidrag: "Det er mit ønske at skabe et frirum med kunsten som formidler og åbne for nye måder at se og tale om kirken på, ud fra hvordan den opfattes i 2012."

Jeg har bedt museumsinspektør Bente Bramming, Ribe Kunstmuseum, som var den lokale tovholder for projektet, om at kaste et kort tilbageblik på såvel ideen som resultatet.

JTB: For at begynde med det helt klassiske spørgsmål, og et tilbagevendende diskussionsemne: Hvad er religiøs kunst?

BB: Kunsten er religiøs, når den fungerer som portal til en anden verden, når den åbner betragteren for de dybder og den kompleksitet, der ikke er plads eller ro til i hverdagen.

JTB: Hvad ville Alexander Tovborg opnå i rollen som religiøs kunstner? Når man eksempelvis ser på den oppustelige ballon-Jesus, der pryder det første af de fire numre af kirkebladet ("Kirken i dag", september-november 2012), han redigerede, kan man få det indtryk, at han kun ville provokere.

BB: Ja, men det var ikke hans hensigt. Han siger et sted om sin egen generation: "Vi er ikke ironikere, som postmodernisterne var det. Vi er seriøse." Der er ingen tvivl om, at det lå ham alvorligt på sinde at levere et ordentligt bidrag, og at han oprigtigt ønskede at få kirken i skikkelse af Ribe Domsogns menighed i tale. Hans indtræden i projektet var i øvrigt ikke personligt uforberedt, men havde afsæt i en længere religiøs søgeproces.

JTB: Lykkedes det så Alexander Tovborg at få kirken i tale med kirkebladet som kunstnerisk medium?

BB: Problemet var helt klart, at projektet fik en elitær form. Men hvis vi ser på de positive sider af det, er det imponerende, hvor mange mennesker med en vidt forskellig baggrund det lykkedes ham at engagere i projektet og få til at bidrage til det sammen med kirkens egne ansatte. Lige fra dagbladet Politikens kronikredaktør Christoffer Emil Bruun til astrofysikeren Anja C. Andersen, foruden naturligvis en række især yngre kunstnere. Alle fik han dem til at spille sig selv ind i kirkens rum med det, de hver især havde at komme med. Derved åbnede han kirkens rum for nye udtryksformer samtidig med, at han faktisk skaffede kirken nogle ambassadører i miljøer, der for en tid har glemt kirken.

JTB: De nye udtryksformer lå undertiden et betragteligt stykke fra kirkens traditionelle sprog. Mildt sagt.

BB: Ja, det kan du sige, men er det ikke dér, vi er i øjeblikket? Afstanden til det traditionelle sprog viser jo bare, hvor stort fortolkningsbehovet i mange tilfælde er i forholdet mellem kirken og det omgivende samfund. Personligt kunne jeg ganske vist godt have ønsket, at Alexander Tovborg i højere grad havde arbejdet med det traditionelle stof. Men sådan skulle det ikke være. Som religiøs kunstner er Alexander Tovborg ikke forkyndende, som en Per Kirkeby er det – tænk for eksempel på Kirkebys altertavle "Getsemane" i Sct. Mortens kirke i Randers. Alexander Tovborg holder sig til det kun beskrivende, og det gav naturligvis projektet en meget åben eller måske ligefrem ufærdig form.

Især nogle betragtninger om forskellen på synd og moral...

Af Jens Torkild Bak

(Prædiken holdt ved ordinationsgudstjenesten i Ribe Domkirke den 8. november 2013).

Hvad jeg siger jer i mørket, skal I tale i lyset, og hvad der hviskes jer i øret, skal I prædike fra tagene. Frygt ikke dem, der slår legemet ihjel, men ikke kan slå sjælen ihjel, men frygt derimod ham, der kan lade både sjæl og legeme gå fortabt i helvede (Matthæus 10,27-28). Amen.

Vi lever i en tid, hvor politikere sjældent tør gøre eller sige noget, før de igennem en omfattende vælgerundersøgelse har sikret sig, at der er tilstrækkeligt mange stemmer i det.

Det er muligt, det er sundt for demokratiet, at der foregår en sådan stadig afstemning af synspunkter og holdninger; åbenbart er det i hvert fald det, vi har opdraget vore politikere til. Men selv om det skulle være sundt for demokratiet, kan man spørge sig selv, om det også er sundt for os. Ganske vist vil det nemmeste altid være at spejle sig i omgivelserne og lade sine handlinger og opfattelser lægge sig op ad det, "man" mener. Det nemmeste er at være et ekko af tiden. Det er det nemmeste, men også det allermost fremmedgørende. Det selv-for-tabende! For hvor bliver man selv af, hvis man kun tør være til som et ekko af omgivelserne? Altså. Det er muligt, det er det nemmeste. Men den, der her vælger det nemmeste, vælger også at være et offer for frygten for de andre, frygten for at skille sig ud, og har man først betrådt den vej, begynder, som teksten rigtigt noterer sig, i virkeligheden alle helvedes sjælekvaler.

I kristendommen er sandheden ikke det, som alle (eller bare et knebent flertal) er

enige om at mene eller gøre, det, der kendetegner sandheden kristeligt forstået, er, at den koster personligt. Ligesom sandheden i kristendommen aldrig bliver en almen sandhed, der bekvemt kan legitimere sig enten ved de manges tilslutning eller ved rationelle argumenter, men er en personlig indsigt og overbevisning - så har den i en eller anden forstand også altid en personlig pris. Så meget har vi dog lært af Kristus og Langfredag, fulgte der end nok så meget en påskemorgen efter. Gave og pris hænger sammen.

Men er der så noget, vi her som kirke forsømmer, af dovenskab eller frygtsomhed? Er der en markering, vi i kristendommens navn burde foretage i forhold til hele det politiske etablissement af samtykkere og medløbere? Hvad jeg siger jer i mørket, skal I tale i lyset, og hvad der hviskes jer i øret, skal I prædike fra tagene. Lever vi op til de ord? Det mener vel ikke alle, at vi gør. I forbindelse med den aktuelle debat om en styringsreform i folkekirken ligger det måske et eller andet sted i baghovedet på nogle, at indførelsen af et kirkeråd kunne bidrage til en hårdt tiltrængt tydeliggørelse af kirken, dens budskab og mission i samfundet.

Men det er så til gengæld (blandt meget andet), hvad netop modstanderne af et kirkeråd frygter: At kirken skal begynde at markere sig farisæisk, moraliserende og ufolkeligt i forhold til det omgivende samfund med kristeligt bedrevidende budskaber om det ene og det andet. I den henseende har folkekirken i udpræget grad til dato repræsenteret det, som ifølge den nyligt omvendte, tidligere ellers så radikalt kulturkritiske imam Ahmed Akkari også burde være idealet for is-

lam i Danmark, nemlig en accept af det omgivende samfunds normer og værdier. Det, han derfor nu prædiker for sine muslimske brødre og søstre, er: Muslimernes integration og medleven i det almindelige samfund.

Vi må se, hvad det bliver til med folkekirkens styre. Og muslimernes samfundssyn.

Hvad jeg siger jer i mørket, skal I tale i lyset, og hvad der hviskes jer i øret, skal I prædike fra tagene... Den befaling skal vi selvfølgelig holde os efterrettelig. Men der er en ting mere, vi skal huske. Vi skal huske, at den prædikant, der med sin prædiken anbringer sig selv i lyset og de andre i mørket, han eller hun bliver ikke nogen kristelig prædikant.

Der er en rigtig god tommelfingerregel, der siger, at den, der vil prædike, skal først og fremmest prædike for sig selv. Det kan som alt andet blive en farisæisk, tandløs banalitet. Men denne tommelfingerregel hænger ret forstået sammen med det, jeg tidligere pointerede, at sandheden kristeligt forstået er en personlig indsigt

og erkendelse, for hvilken man selv må hæfte, ikke en almen sandhed man kan trække ned over de andre.

Det er tillige forskellen på humor og ironi: humoren tager (godmodigt) sig selv med ind, ironien nøjes med at spidde de andre. Men det er også forskellen på moral og synd. Og forklaringen på, at kristendommen aldrig kan være moraliserende.

Moral er en tale i almindelighed om, hvad der på et givet tidspunkt anses for rigtigt og forkert. Moral handler om, hvad ”man” bør gøre – og er platform for kritik af alle mulige enkeltpersoner og grupper, som repræsenterer eller foretager sig noget, ”man” af den ene eller anden grund finder moralsk upassende. Den moralske kritik kan kulturelt og samfundsmæssigt være mere eller mindre

velbegrundet og opbyggelig. Kristeligt interessant bliver den imidlertid aldrig. Kristeligt interessant er nemlig kun synden, og synd er noget helt andet end moral. Synden kender ikke noget ”man”, uanset hvor mange store bibelord, man kan henvise til; synden kender kun et ”jeg”. Som profeten Nathan så præcist sagde til David, da David kastede sig ud i sin umådelige moralske forargelse over et andet menneskes adfærd: Du er manden! Her har kirken sit kors, som enhver af os, der vil være kirke, må bære alene og ikke kan skubbe over på andre.

Det kristne evangelium, som kirken er sat i verden for at forkynde, er et aldeles forrygende budskab, som på Guds nådes ord frigør og selvstændiggør det enkelte menneske. Samtidig – og de ting hører uløseligt sammen – bibringer friheden og den radikale selvstændiggørelse mennesket et ansvar, som det ikke længere kan tørre af på andre, og en fordring, som aldrig giver plads for et forarget eller fordømmende ”man”/”vi”, altid kun et klart og umisforståeligt ”jeg”. Men det, som evangeliet tager fra det enkelte menneske, når det river det ud af den trygge flok og selvstændiggør det, er dog for intet at regne sammenlignet med den velsignelse, der følger med, og det fællesskab, der lever, ikke af moralsk bedrøvelsen, men alene af Guds nåde. Amen.

Studietur til Harzen august 2014...

Menighedsrejsen i 2014 er nu fastlagt. Det er lykkedes turudvalget at skaffe plads på Drübeck Kloster i landsbyen Drübeck nær Ilsenburg i det nordlige Harzen på DDR-siden af den gamle grænse mellem Vesttyskland og Østtyskland.

Klostret er et tidligere nonnekloster under Benediktinerordenen. Det nævnes første gang i et dokument fra 877. Den nyrestaurerede klosterkirke er fra 900-tallet. Efter Reformationen nedlagdes klostret, og i 1687 overgik bygningerne til greven af Stolberg-Wernigerode, der indrettede dem som evangelisk kvindestiftelse. 1946 blev klostret overtaget af Die evangelische Kirchenprovinz Sachsen, der omdannede stedet til "Erholungsheim und Tagungsstätte". Efter genforeningen i 1990 er bygningerne blevet nænsomt restaureret. Siden 1996 har Drübeck Kloster huset et pædagogisk-teologisk institut, et pastoralkollegium og et refugium, alt sammen under navnet "Evangelisches Zentrum Kloster Drübeck".

Tidspunkt

Afrejse fra Ribe lørdag den 9. august om morgenen med hjemkomst fredag den 15. august om aftenen. Darum Busser står for transporten.

Indkvartering

Vi har reserveret 15 dobbeltværelser og 15 enkeltværelser. På grund af kapacitetsproblemer i klostret vil første overnatning dog finde sted på hotel i Ilsenburg, som ligger ca. 4 km fra Drübeck. Da hotellet ikke har nok enkeltværelser, vil nogle af de deltagere, der ellers ønsker enkeltværelser, blive bedt om at bo sammen to og to denne ene nat.

Turens indhold

Det endelige program for turen er endnu ikke fastlagt, men der arbejdes blandt andet med følgende muligheder:

Lettere bjergvandringer i Harzen, for eksempel ad en 4 km lang vandresti gennem skoven mellem det tidligere kloster i Ilsenburg og klostret i Drübeck.

Vi skal naturligvis også besøge den nærliggende by Wernigerode, der er en ualmindelig smuk by med mange bindingsværkshuse. Byen går under navnet "Die Bunte Stadt am Harz" (bunte = brogede). Højt over byen på Agnesbjerget ligger de tidligere grever af Stolberg-Wernigerodes "eventyrslot" med fremragende udsigt over by og omegn.

Der vil blive arrangeret udflugter til de to domkirkebyer Halberstadt og Quedlinburg. Den sidste er optaget på UNESCOs liste over verdens kulturarv og var gennem hele middelalderen et af centrene i Det Tyske Rige.

Også Halle besøges. Den retning af pietismen, der omkring år 1700 nåede

til Danmark, er grundlagt i Halle af præsten og professoren A. H. Francke. I Franckische Stiftung kan man blive klogere på pietismens historie. Det var også i Halle, at komponisten G. F. Händel fødtes. I øvrigt var det her, Adam Oehlenschläger i 1805 under et anfald af hjemve skrev sangen "Underlige aftenlufter".

En anden tur vil gå til Leipzig. Her skal vi besøge Thomaskirken, hvor Johann Sebastian Bach var organist og ligger begravet.

Også det enorme Völkerschlachtdenkmal skal besøges.

Her i egnen omkring Leipzig udkæmpedes i 1813 over tre dage et

af verdenshistoriens største enkeltslag, mellem Napoleon og så at sige resten af Europa. Da slaget var slut, var Napoleons herredømme brudt. 600.000 soldater fra over 12 nationer deltog. I øvrigt var det i Leipzig, at store folkelige demonstrationer i 1989 blev begyndelsen til Murens fald.

På en tur til Sydharzen skal vi besøge et uhyggeligt minde fra 2. verdenskrig. Nord for industribyen Nordhausen havde nazisterne indrettet en enorm underjordisk raketfabrik i bjerget. I sammenlagt 20 km tunneller arbejdede i titusindvis af koncentrationslejr fanger med at fremstille de berygtede V-1 og V-2 våben.

Efter genforeningen er tunnellerne gjort tilgængelige for besøgende.

Mere fredelig er en heldagstur til toppen af Harzens højeste bjerg Brocken, også kendt som Bloksbjerg. Turen til toppen

af det 1142 m høje bjerg sker gennem en 1½ times togtur med et 60 år gammelt damplokomotiv. Togturen i sig selv er en oplevelse. Snart går turen gennem mørke skove, snart åbner storslåede vuer sig ud over bjergene. I godt vejr er der en imponerede smuk udsigt fra toppen, der ligger over skovgrænsen.

Forberedelse

I løbet af foråret vil der blive afholdt tre foredragsaftener i Processionsgangen i tilknytning til turen.

Pris

Prisen for turen er 5.600 kr. og dækker alle udgifter til forplejning (ikke drikkevarer), ophold, transport og de fleste

entreer. Forplejningen begynder med aftensmad den første dag og slutter med middag den sidste dag. Halvdelen af beløbet indbetales inden 1. marts 2014, mens resten af betalingen skal ske inden 1. juli.

Der er ikke tillæg for enkeltværelser. Der aflægges regnskab for turen efter hjemkomsten.

Tilmelding

Turen er åben for tilmelding fra og med mandag den 16. december 2013 kl. 9.00 til Knud Jensen på telefon 75 42 17 03 – og kun pr. telefon!

Der er plads til 44 deltagere; ved overtegning oprettes venteliste.

Marie Høgh

Barselsvikariat...

Signe von Oettingen skal have barselsorlov fra begyndelsen af december måned. Hun afløses under orloven af Marie Høgh, der tog den teologiske kandidatsamen ved Københavns Universitet i sommer og efterfølgende har gennemført Pastorseminariets obligatoriske kursus for vordende præster. Marie Høgh, der er 28 år, siger om sig selv, at hun som barn af en valgmenighedspræst tidligt faldt i "den grundtvigske gryde" for aldrig senere at komme op. Hun har stor erfaring med det praktiske kirkeliv fra de forskel-

lige lønnede og ulønnede jobs, hun har haft igennem hele studietiden, dels i København, dels i de to år, hun studerede i Berlin.

Marie Høgh planlægger et forskningsprojekt i forlængelse af et emne, hun har arbejdet med i studietiden, men inden da ønsker hun at prøve kræfter med arbejdet som præst. Hendes slutmål er heller ikke en universitetskarriere, men præstegeringen. Vi byder hende velkommen i Ribe Domsogn-Seem pastorat, og håber, at hun må få en god tid hos os.

Glimt fra
Rued Langgaard
Festivalen 2013...

Arrangementer...

Senioreftermiddage i Processionsgangen...

Onsdag den 8. januar kl. 14.30

Ruslandseksperter, oversætteren, journalisten og rejseleder for Akademisk rejsebureau Per Dalgaard giver et indblik i Ruslands nyeste politiske historie med en fortælling, han kalder: "Rusland i dag: Putin som ny Stalin eller en Ruslands de Gaulle?"

Onsdag den 12. februar kl. 14.30

Seminarielektor emeritus, historiker con amore Uwe Dall fortæller om det sønderjyske kaffebord og dets mærkværdige betydning i kampen om grænselandet (i venlig erindring om afstemningsdagen den 10. februar).

Onsdag den 12. marts kl. 14.30

Rod Sinclair, skotsk-ripensisk folkemusiker på uophørlig turné, en af fædrene til Tønder Festivalen og tidligere seminarielærer, fortæller om sit liv med musikken og giver prøver på samme.

Filmklub i Processionsgangen...

Onsdag den 11. december kl. 19

Lektor emeritus Torkil Funder præsenterer "Det syvende segl", et middelalderdrama af Ingmar Bergman baseret på Johannes' Åbenbaring.

Onsdag den 12. februar kl. 19

Sognepræst Torben Bramming præsenterer "Husbands and wives", en film af Woody Allan.

Lørdagsuniversitetet

Lørdag den 22. marts kl. 10 – 13 i Processionsgangen: Religion og naturvidenskab Forholdet – og den påståede konflikt – mellem religion og naturvidenskab er et tilbagevendende tema såvel for troende som ikke-troende. Forhenværende lektor i teoretisk kemi ved Århus Universitet, senere cand.teol. og sognepræst ved Harridslev Kirke, Esper Dalgård, fortæller om sit syn på forholdet mellem religion og naturvidenskab.

Sangaftner i Processionsgangen...

Onsdag d. 5. februar kl. 19.30 – 21.00 ved Dorthe Welinder

Onsdag d. 5. marts kl. 19.30 – 21.00 ved Birgitte Ebert

Onsdag d. 2. april kl. 19.30 – 21.00 ved Peter Brun

Domkirkens Børne- og Pigekor...

I det nye år starter både børnekor og pigekor de ugentlige prøver i processionsgangen torsdag d. 9. januar.

Børnekor kl. 14.15 - 15.10. Der optages nye medlemmer, både drenge og piger, fra 3. - 6. klasse.

Pigekor kl. 15.30 - 16.55. Også her er nye korsangere fra 7. klasse – gymnasiet velkomne. Der betales løn for medvirken ved gudstjenester.

Hvert andet år rejser pigekoret til udlandet på turné eller til korfestival. I foråret 2015 går turen til Finland.

Sangpædagog Outi Karjalainen tilbyder solosang-undervisning for pigekorets medlemmer hver 2. uge. Der gives tilskud til betaling af undervisningen.

Det er gratis at synge i korene.

For yderligere oplysninger ring til domkantor Lotte Bille Glæsel, tlf. 28 92 58 35

Domkirkens koncerter...

Søndag d. 1. december kl. 16.00:

J.S. Bach: Juleoratorium

(1., 2. og 3. del, 1734)

Medv.:

Esbjerg Ensemble og Ensemble MidtVest

Drengkorene fra Esbjerg, Århus og Herning

Solister: Ditte Højgaard Andersen, sopran; Karolina Blixt, mezzosopran; Leif Aruhn-Solén, tenor, og Jens Søndergaard, bas.

Dirigent: Carsten Seyer-Hansen.

Billetter i forsalg à 150 kr. på ww.ribebilletten.dk og fra Ribe Turistbureau 7542 1500 eller ved indgangen fra kl. 15.

Lørdag d. 7. december kl. 16.00:

Ribe Kammerkors julekoncert

Foruden Kammerkoret medv.:

Poul la Cour og Signe Friis, fløjter

Annemette Juul Pedersen, fagot

Torben Bramming, recitation

Birgitte Ebert, dirigent

Værker af bl.a. Gunge, Rheinberger, Bruun og Anders Öhrwalls Gaudete for kor, recitator og instrumentalensemble.

Entré 50 kr. ved indgangen fra kl. 15.30

Søndag d. 15. december kl. 16.00:

Peters Juls julekoncert

Billetter i forsalg à 175 /150 kr. fra www.ribebilletten.dk
eller Ribe Turistbureau 75 42 15 00

Lørdag d. 8. februar kl. 16.00:

Koncert med det grønlandske kor Aavaat

Det grønlandske kor Aavaat, som i Danmark nok er bedst kendt som medvirkende under DR1 Julehilsen til Grønland, har hjemsted i København. Koret består af ca. 35 sangere under ledelse af sangeren Mads Lumholt.

Aavaat er efterhånden et af de mest kendte grønlandske kor i verden, idet koret har repræsenteret Grønland i mange europæiske lande samt USA, Canada og Alaska.

Ved koncerten i Ribe står der grønlandske salmer, natursange og folkeviser på programmet. Koret optræder i den grønlandske nationaldragt.

Entré 50 kr., der går ubeskåret til koret.

Søndag d. 23. februar kl. 16.00:

Vestjysk Orgelfestival, åbningskoncert

Medv.:

Herman Jordaan, Sydafrika, orgel.

Herman Jordaan har modtaget priser ved en lang række internationale orgelkonkurrencer, bl.a. den prestigefyldte St. Albans i England. Han er vokset op i Sydafrika, hvor han blev uddannet i orgelspil og komposition, det sidste hos den sydafrikanske komponist Stefans Grové. Herman Jordaan videreuddannede sig i Amsterdam hos Jaques von Oortmessen og har nu en international karriere, bosat i London, hvor han også virker som koncertorganist og kirkemusiker.

På programmet står bl.a. et værk af netop Stefans Grové, der inddrager Afrikas natur, befolkning, fugle og rytmer i musikken.

Der er gratis adgang. Koncerten er åbningskoncert i Vestjysk Orgelfestival, der dækker Varde, Esbjerg og Ribe, og som finder sted hvert andet år.

Søndag d. 2. marts kl. 19.30:

Brorsonkoncert

Medv.:

Lars Thodberg Bertelsen, baryton

Duo Danica: Merete Hoffmann, obo og Asger Troelsen, orgel

I 2014 er det 250 år siden, biskoppen og salmedigteren Hans Adolph Brorson døde. Det markeres bl.a. ved denne koncert, som indeholder flere af Brorsons kendte og

elskede salmer. Koncertens centrale element er salmen *Her vil ties, her vil bies*, som blev udgivet efter Brorsons død i digtsamlingen *Svane-Sang* i 1765. Ifølge hæftets forord ville Brorson opmuntre sig selv og sin familie med salmerne uden egentlig tanke på offentliggørelse.

Bo Grønbech, komponist og domorganist i Helsingør, har skrevet en kantate for sang, obo og orgel over dette poetiske digt og Berggreens tekstnære melodi fra 1854. Desuden spilles der orgelværker af Buxtehude som et gennemgående led i koncerten. Lars Thodberg, baryton, lied- og operasanger, er kendt for sine udsøgte tekstfortolkninger. Merete Hoffmann er solo-oboist i Aarhus symfoniorkester gennem 35 år, og Asger Troelsen er organist og kantor i Ravnsbjergkirken i Århus.
Entré 50 kr. ved indgangen

Søndag d. 16. marts kl. 14.00:

Landskoret fra Folkekirkens Ungdomskor

Gratis adgang

Onsdag den 26. marts kl. 20.00:

Koncert med Poul Dissing, Iver Kleive og Knut Reidarsrud

Billetter kr. 275,-/225,-/150,-/100,-

Arr.: Musik og kulturforeningen Quedens

Forsalg: Quedens tlf. 75 41 10 50

Gudstjenester i Ribe Domkirke

Gudstjenester i Ribe Domsgn

December

Søndag den 1. december (1.s. i advent) kl. 10. Signe von Oettingen

Søndag den 8. december (2.s. i advent) kl. 10. Jens Torkild Bak

Torsdag den 12. december "De ni læsninger" kl. 19.30. Konfirmander
(ved Torben Bramming) samt Domkirkens Børne- og Pigekor.

Søndag den 15. december (3.s. i advent) kl. 10. Torben Bramming. Kirkekaffe

Søndag den 22. december (4.s. i advent) kl. 10. Elisabeth Dons Christensen

Juleaften kl. 14.00 Torben Bramming

Juleaften kl. 16.00 Jens Torkild Bak

Juledag kl. 10. Jens Torkild Bak

2. juledag kl. 10. Elisabeth Dons Christensen

Søndag den 29. december (Julesøndag) kl. 10. Jens Torkild Bak

Nytårsaftensdag kl. 16.00 Jens Torkild Bak

Januar

Nytårsdag kl. 15.00. Torben Bramming

Søndag den 5. januar (Helligtrekonger søndag) kl. 10. Jens Torkild Bak

Søndag den 12. januar (1.s.e.h.3k.) kl. 10. Marie Høgh/Jens Torkild Bak. Indsættelse

Søndag den 19. januar (2.s.e.h.3k.) kl. 10. Marie Høgh. Kirkekaffe

Søndag den 26. januar (3.s.e.h.3k.) kl. 10. Torben Bramming

Onsdag den 29. januar Kyndelmisse kl. 19.30. Konfirmander ved Marie Høgh

Februar

Søndag den 2. februar (4.s.e.h.3k.) kl. 10. Jens Torkild Bak

Onsdag den 5. februar Kyndelmisse kl. 19. Marie Høgh

Søndag den 9. februar (sidste s.e.h.3k.) kl. 10. Marie Høgh

Søndag den 16. februar (Septuagesima) kl. 10. Torben Bramming. Kirkekaffe

Søndag den 23. februar (Seksagesima) kl. 10. Jens Torkild Bak

Marts

Søndag den 2. marts (Fastelavn) kl. 10. Torben Bramming

Søndag den 9. marts (1.s. i fasten) kl. 10. Marie Høgh

Søndag den 16. marts (2.s. i fasten) kl. 10. Elisabeth Dons Christensen.
Radiotransmission.

Søndag den 23. marts (3.s. i fasten) kl. 10. Jens Torkild Bak. Kirkekaffe

Søndag den 30. marts (Midfaste) kl. 10. Jens Torkild Bak

Gudstjenester i Seem kirke

December

Søndag den 1. december (1.s. i advent) kl. 10. Torben Bramming
Søndag den 8. december (2.s. i advent). Der henvises til Domkirken
Søndag den 15. december (3.s. i advent) kl. 10. Jens Torkild Bak
Søndag den 22. december (4.s. i advent). Der henvises til Domkirken
Juleaften kl. 15.30. Torben Bramming
Juledag kl. 10. Torben Bramming
2. juledag. Der henvises til Domkirken
Søndag den 29. december (Julesøndag). Der henvises til Domkirken

Januar

Nytårsdag kl. 16.30. Torben Bramming
Søndag den 5. januar (Helligtrekonger søndag). Der henvises til Domkirken
Søndag den 12. januar (1.s.e.h.3k.) kl. 14. Marie Høgh/Jens Torkild Bak. Indsættelse
Søndag den 19. januar (2.s.e.h.3k.) kl. 10. Torben Bramming
Søndag den 26. januar (3.s.e.h.3k.). Der henvises til Domkirken

Februar

Søndag den 2. februar (4.s.e.h.3k.) kl. 10. Torben Bramming
Søndag den 9. februar (sidste s.e.h.3k.). Der henvises til Domkirken
Søndag den 16. februar (Septuagesima) kl. 10. Marie Høgh
Søndag den 23. februar (Seksagesima). Der henvises til Domkirken

Marts

Søndag den 2. marts (Fastelavn) kl. 19.30. Torben Bramming
Søndag den 9. marts (1.s. i fasten). Der henvises til Domkirken
Søndag den 16. marts (2.s. i fasten) kl. 10. Torben Bramming.
Søndag den 23. marts (3.s. i fasten). Der henvises til Domkirken
Søndag den 30. marts (Midfaste) kl. 10. Marie Høgh

KLF Kirke og Medier

Formand: Eva Grønhøj Nielsen
Svankærvej 42, 6760 Ribe
Tlf. 75 42 14 54

Luthersk Missionsforening (LM)

er en fri organisation i den danske folkekirke med kredse ud over hele landet - heriblandt Ribe. Vi ønsker at række Bibelens frigørende budskab til alle.

LMU

Luthersk Missionsforenings Ungdom er en ungdomskreds til Luthersk Missionsforening.

Hvem: Unge mellem 13 og 30 år.

Hvad: Meningsfyldt fællesskab, hvor vi studerer Biblen på kryds og tværs.

Får kaffe, kage og hygge.

Hvor: I forskellige private hjem.

Hvornår: Hver torsdag kl. 19.30 -21.30.

Yderligere information:

Christian F. Vølkers

Engdraget 39, Ø. Vedsted,

6760 Ribe, tlf. 74 76 12 87

Vi glæder os til at møde dig!

MISSION AFRIKA GENBRUG

Rosen Allé 2, 6760 Ribe. Tlf. 75-422233
Leder: Aage Jacobsen

Vi modtager gerne ting, tøj og møbler.
Møbler afhentes og udbringes
tirsdag og fredag eftermiddag.
Åbningstid: Mandag-fredag
kl. 10-17, lørdag kl. 9.30-13.

FOLKEKIRKENS NØDHJÆLPS GENBRUGSBUTIK

V. Støckens Plads 4 - 6760 Ribe
Henv. til kontaktperson:
Hanne Steinmeier, tlf. 75431278
Vi modtager gerne tøj, ting og bøger

»KIRKENS KORSHÆR« NØRREMARKENS GENBRUG

Industrivej 22, Ribe. Tlf. 75 42 10 87
Vi afhenter møbler m.m. tirsdag eftermiddag
eller efter aftale, tlf. 75 44 12 33
eller 26 95 86 34.
Butikken er åben:
Mandag-fredag kl. 13-17
Lørdag kl. 10-13
- din hjælp gør forskellen

Øster Vedsted Kreds

**Vi mødes i kredshytten Molyk,
Degnestien 6, Øster Vedsted.**

Kredsen tilbyder FDF for alle børn i
0. - 5. klasse.

Mødetidspunkt for alle børn er
onsdag kl. 17.30 - 19.00.

Nogle aftener vil børnene være delt i
to hold. Opdelingen vil være 0. - 2. klasse
og 3. - 5. klasse.

Kredsleder:

Susanne Have Feddersen, Engdraget 71,
Tlf. 20 23 84 69 (tilknyttet 0. - 2. kl.)

Ledere:

Niels Christian Lausen
Tlf 75 42 27 90 / 22 42 27 49
(tilknyttet 0. - 2. kl.)

Lene Lassen
Tlf. 75 42 25 13 / 22 21 63 33
(tilknyttet 0. - 2. kl.)

Tina Rasmussen
Tlf. 75 42 18 83 / 51 50 41 70
(tilknyttet 3. - 5. kl.)

Jacob Lund Jørgensen
Tlf. 76 88 06 05 / 30 23 84 89
(tilknyttet 3. - 5. kl.)

Flemming Vestergaard
Tlf. 20 87 09 77
(tilknyttet 3. - 5. kl.)

Ribe Kreds

Kredsen har for tiden ingen aktiviteter for børn.

Kredsleder Birthe Søgaard
Tlf: 75 42 36 76

Se i øvrigt: www.fdf.dk/ribe

Ribe-Hviding Gruppe

Gruppeleder

Betty Madsen
Harevej 38
6760 Ribe
betty@bbsyd.dk
Tlf. 75445528

Kasserer

Jens Kr. Kristensen
Kløvertoft 12
6760 Ribe
Tlf. 75 44 54 72

Bæverflok

Anita Nielsen
Ternevænget 2
6760 Ribe
Tlf. 60 86 28 70
Møde mandag kl. 17.00-18.30, Engvej

Ulveflokken Wardha

H. C. Debel
Jedsted Klostervej 57
6771 Gredstedbro
Tlf. 40 50 55 54
Møde onsdag kl. 18.30-20.00, Engvej

Juniortroppen Perganga

Claus Dahl Jensen
Nipsvej 9, st. th.
6760 Ribe
Tlf. 24 47 52 90
Møde tirsdag kl. 19.00-21.00, Engvej

Spejdertroppen Valdemar Sejrs Trop

Kurt Rahr
Skovgade 14E, 6760 Ribe
Tlf. 75423683/22523918
Møde mandag kl. 19.00-21.00, Engvej

Seniortroppen Riberhusridderne

Sigurd Jensen
Lundsmarkvej 27
6760 Ribe
Tlf. 20251275
Møde tirsdag kl. 19.00-21.00, Engvej

Indhold

Adresser m.m...

Kære Domsogn...

Når kunsten går i kirke...

Især nogle betragtninger om forskellen på synd og moral...

Studietur til Harzen august 2014...

Barselsvikariat...

Glimt fra Rued Langgaard Festivalen 2013...

Arrangementer...

Domkirkens koncerter...

Gudstjenester...